

DIZERTAČNÍ PRÁCE, Ing. Jan Žemlička, Praha 2019,
České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

**Interakce mezi budovou a uživatelem v čase na příkladu objektu ABX
v Praze**

Oponentní posudek, Ing. arch. Josef Pleskot, Praha duben 2019

Dizertační práce Ing. Jana Žemličky je pozoruhodná tím, že shrnuje poznatky o budově ABX v Praze Radlicích v dlouhém čase. Od prvotních zadávacích úvah z roku 2002, (respektive 2001), přes období jejího projektování a stavění (2003 – 2007), až po dobu jejího provozování v létech 2007 až 2019. Tedy sedmnáct let věnovaných pozorování a výzkumu jedné administrativní budovy, která v našem středoevropském prostoru v mnoha ohledech znamenala předěl v náhledu na typologii kancelářských budov.

Práce je také výjimečná tím, že se snaží najít a formulovat celostní pohled na problematiku navrhování staveb a zejména na interakci mezi budovou a uživatelem v čase. Oprošťuje se od jednostranných absolutizujících hodnocení dílčích profesních pohledů a dokonce významně zohledňuje psychologické aspekty všech působících vlivů. Ing. Jan Žemlička ví, že v budově je zapotřebí vyvážit mnoho speciálních (normativních) požadavků, které téměř vždy stojí proti sobě, málokdy se podporují. Vzácně si uvědomuje, že s normami by mělo být kreativně pracováno, že jedině tak je možné nebrzdit vývoj stavebního umění a architektury. Konkrétně to ukazuje na normě požární bezpečnosti budov.

S jistou pokorou připouští, že: cit. – strana 13 (dole) „*Při všech teoretických diskusích o kvalitě navrhování a stavění je třeba si uvědomit, že je nemožné najít architektonický prostor ideálně splňující požadavky všech zaměstnanců. Jde spíše o to, přiblížit se optimálnímu řešení po stránce psychické (tvary, materiály, barvy, velikost prostoru) i po stránce fyzikální (tepelná kvalita prostředí, hluk, kvalita vzduchu), nedopustit se hrubých chyb v základní koncepci a respektovat fyzikální zákony. Při tom nezbyvá nic jiného, než spoléhat na to, že uživatel je zdravý a duševně vyrovnaný a nemá osobní problémy.*“

Ing. Jan Žemlička vysoko (domnívám se, že zcela správně) klade požadavek na interaktivní spolupráci investora (zadavatele), architekta, profesí a uživatele. V dokonalé diskusi vidí úspěšnost díla (stavby). Velký důraz také klade na dlouhodobé „ladění nástroje“ – budovy během jejího užívání, zejména v počátcích. Zcela správně vidí, že každá stavba je svého druhu originál, který musí být správně uveden do užívání.

Na straně 53 (nahore) konstatuje: „*Je chyba hodnotit kvalitu vnitřního klimatu pouze na základě fyzikálních parametrů a opomíjet naše smysly, především zrak a sluch.*“

Další poznatek, který dizertant uvádí jako důležitý je, že nízká energetická náročnost nemůže být jediným nadřazeným cílem (viz strana 75 nahore). Konstatuje, že energetická úspornost je imperativem dneška, ale pouze ve správném kontextu s kvalitou prostředí pro člověka (uživatele).

Dizertační práce dokládá řadu konkrétních měření a jejich vyhodnocení, řadu podrobně vypracovaných grafů sestavených na základě stovek dotazníkových průzkumů. A také množství technických řešení a návodů, jak vylepšit pohodu uvnitř domu. To vše tvoří soubor poznatků, které autor zobecňuje a projektuje do formulací dalších zadání staveb. Respektuhodná a užitečná práce!

Ing. Jan Žemlička ve své dizertaci jasně sděluje přesvědčení, že dobrý „nástroj“ (budova) musí být neustále laděn a hlavně dobře a s pochopením užíván! To je proces, ke kterému je zapotřebí neustále spět, nikoli jednou provždy dospět. Jeho myšlení je inspirativní a v mnoha ohledech ojedinělé. Nanejvýš cenné pak je, že práce je podložena dlouholetou praxí.

Josef Pleskot

